

Til Socialudvalget

25-01-2011

Projektbeskrivelse behandlings- og botilbud til stofmisbrugende kvinder i prostitution

Sagsnr.
2011-12320

Dokumentnr.
2011-61111

Indledende bemærkninger

Den 13. oktober 2010 fremlagde Socialforvaltningen indstilling til Socialudvalget vedr. et satspuljefinansieret projekt til stofmisbrugende kvinder i prostitution. Socialforvaltningen blev efterfølgende af Socialministeriet tilbudt også at indarbejde botilbud i projektet. Følgende projektbeskrivelse omhandler derfor et samlet tilbud og fraviger af den grund den tidligere projektbeskrivelse.

Sagsbehandler
Anne Nygaard

En række relevante aktører er taget med på råd i udarbejdelsen af nærværende projektbeskrivelse. Herudover har Socialforvaltningen skriftlig bedt de aktører, som medvirkede til udarbejdelsen af den tidligere projektbeskrivelse om kommentarer og input. Disse er, hvor det er relevant, indarbejdet i projektbeskrivelsen. Andre kommentarer vil blive indarbejdet i konkrete beskrivelser – f.eks. i samarbejdsaftaler, beskrivelse af metodevalg, arbejdsbeskrivelser mv. For en beskrivelse af kommentarerne henvises til bilag 3.

Baggrund og begrundelse for projektet

Undersøgelser viser, at kvinder, som er prostituerede og stofmisbrugere, er en gruppe, der ofte har mange problemer. Flere af dem dør i en tidlig alder, og

**MR Udsatte grupper,
misbrug og bolig**

Bernstorffsgade 17
1592 København V

Telefon
3317 2915

E-mail
KK82@sof.kk.dk

www.kk.dk

mange af dem har en omfattende socialproblematik med hjemløshed og vold¹.

Hertil kan lægges, at misbrugsbehandlingssystemet har sværere ved at fastholde kvinder end mænd i behandling, og at kvindelige stofmisbrugere har andre behov og problemer end de mandlige stofmisbrugere. Det fremhæves f.eks., at kvinderne har behov for at samtale både med behandlere og andre kvinder i samme situation. De rene kvindesammenhænge giver dem mulighed for at tale om andre ting end de oplever at kunne i sammenhænge, hvor mænd indgår².

I satspuljeforliget 2009 er der afsat 5,0 mill. kr. årligt i 2010-2013 til etablering og drift af et behandlingstilbud med mulighed for akut overnatning til stofmisbrugende kvinder i prostitution, der ikke kan profitere af de eksisterende behandlingstilbud for stofmisbrugere. I satspuljeforliget 2010 blev der yderligere afsat 4 mill.kr årligt i 2011-2014 til etablering og drift af et botilbud i tilknytning til behandlingstilbuddet samt en støttekontaktpersonordning. Forudsætningen for midlerne er, at tilbuddene etableres i samme hus og som et sammenhængende projekt.

Der er tale om et forsøgsprojekt, som skal etableres i København eller københavnsområdet. Socialministeriet har tilbudt Københavns Kommune at gennemføre det samlede projekt. Det er en vigtig forudsætning for Københavns Kommune, at projektet supplerer de eksisterende tilbud til målgruppen.

I satspuljeforliget er der ikke indlagt krav om, at Københavns Kommune efter projektperioden udløber overtager driften af tilbuddet.

Drift af projektet

Projektet etableres i regi af Center for misbrugsbehandling, som vil stå for den samlede drift af tilbuddet. Center for misbrugsbehandling har stor erfaring med misbrugsbehandling – herunder med udvikling af projekter, hvor nye tilgange skal afprøves. Det er en forudsætning for projektets succes, at der etableres frugtbare og gensidig forpligtende samarbejder med en række aktører.

Projektets målgruppe

Målgruppen for projektet er de mest udsatte stofmisbrugende kvinder i prostitution i København. Det er en gruppe med meget fragmenterede behov og problemstillinger. Det kan f.eks. være:

- Lavt selvværd, ensomhed og nærmest intet netværk
- En tilværelse præget af ambivalens og kaos
- Nogle har psykiske lidelser/sindslidelser, men er ikke diagnosticeret
- Nogle er meget udadreagerende
- Blandingsmisbrug, som kendetegnes ved selvmedicinering og overlevelse (at dulme, glemme og have øjeblikke af velvære)
- Har påbegyndt og afbrudt utallige behandlingsforløb for deres misbrug

---

¹ Jf. bl.a. Bengt Svensson ”Heroinmisbrug” (2005)

² F.eks. jf. Ludvigsen og Lydolph ”At blive taget alvorligt” (2007)

- De mangler et ordentligt sted at bo – herunder at have en daglig livsførelse og holde ud at bo under eget tag
- Mange tænker ikke sig selv som prostituerede
- Dårlig sundhedstilstand
- Mange søger først hjælp, når det er meget kritisk.

En del af kvinderne forventes i større eller mindre omfang at benytte et eller flere eksisterende tilbud til målgruppen i København – f.eks. Reden, Gadejuristen, Sundhedsrummet/Sundhedsteamet mv. Ligeledes er der en forventning om, at nogle af kvinderne er indskrevet i misbrugsbehandling i København eller kommuner udenfor København.

Som udgangspunkt skeles ikke til målgruppens kommunale tilhørsforhold – om end muligheder for samarbejde på tværs af indsatsen anses større i forhold til københavnske borgere.

Fokusområder og mål

Målet er at etablere et projekt, som bliver en indgang til systemet – en helhedsorienteret indsats, hvor der fokuseres på kvindernes ressourcer til at gøre en forandring i deres liv. Projektet skal medvirke til, at kvinderne bliver i stand til i højere grad at mestre deres liv og reducere (ophøre) med misbrug, prostitution, dårlig sundhedsmæssig situation og negative sociale livsmønstre mv.

Langsigtet formål

Tilbuddets langsigtede formål er:

- At nå og skabe kontinuerlig hensigtsmæssig kontakt med kvinder, som ikke nås eller som ikke ønsker at benytte eksisterende tilbud.
- At kvindens situation stabiliseres/forbedres.

Delmål:

- At kvindens akutte behov for overnatning eller restitution imødekommes,
- at kvindens eventuelle barrierer for relevant og ønsket behandling overkommes,
- at kvinden får etableret kontinuerlig kontakt til relevante og ønskede hjælpe- og behandlingsforanstaltninger,
- at kvinden bliver bedre i stand til at varetage hverdagsrelaterede problemstillinger, f.eks. økonomi/gæld, beskæftigelse/aktivitet og at kunne bo i relevant bolig,
- at kvinden bliver bedre til at håndtere problemstillinger ift. samliv og børn,
- at eventuelle psykologiske/psykiatriske problemstillinger afhjælpes og håndteres.

Outputs /-come:

- At kvinderne skaber positive netværk,
- at kvinderne reducerer deres stofmisbrug,

- at kvinderne oplever sig mindre økonomisk pressede,
- at kvinderne reducerer nødvendigheden for at skulle prostituere sig,
- at kvindernes somatiske/sundhedsmæssige tilstand forbedres,
- at kvindernes sociale situation i øvrigt forbedres, herunder opbygning af positive relationer,
- at kvindernes destruktivitet i form af misbrug, kriminalitet og vold målt i antal dage eller grad af destruktivitet mindskes.

Der vil blive udarbejdet en forandringsteori for projektet i samarbejde med Servicestyrelsen, hvori der er en forventning om, at Københavns Kommunes effektmålingsredskaber på det sociale område vil kunne anvendes.

Aktiviteter

Som udgangspunkt forventes projektet at rumme følgende indhold, som går i tværfagligt samspil, dvs. at de kan benyttes enkeltvis og som helhed. De tre dele er:

1. Behandling inkl. sundhedsfaglig/socialfaglig rådgivning, herunder henvisning til eksisterende tilbud
2. Overnatning og botilbud
3. Opfølgning og støtte-kontaktpersonordning

Det tilstræbes at projektet vil rumme en række særydelser i huset, men samtidig er det vigtigt at fastholde, at en del af projektets formål er at få etableret kontakt til og brugt de hjælpeforanstaltninger, der i forvejen eksisterer.

1. Behandling

Behandlingens udgangspunkt vil være helhedsorienteret og rumme medicinsk stofmisbrugsbehandling, psykosocial, socialfaglig behandling/rådgivning og sundhedsfaglig behandling/rådgivning. Tilbud, som i forvejen varetager dette, og hvor det i den individuelle sammenhæng giver mening, vil blive tænkt ind i projektet.

Den psykosociale behandling (samtale/terapi) tager umiddelbart afsæt i erfaringer fra et forsøgsprojekt i KABS-Glostrup. Her bliver udgangspunktet kvindernes egen situation og forståelsesramme. Erfaringer herfra tyder på, at kvinder profiterer af samtale/terapi med behandlere og andre kvinder i samme situation – både som motivations- og fastholdelsesfaktor i forhold til behandlingstilbuddet og som reel hjælper i forhold til kvindernes problemstillinger.

Der forventes etableret individuelle og gruppeterapiforløb i projektets fysiske ramme med psykologbistand. Fokus indrettes efter de behov brugergruppen giver udtryk for og med afsæt i den enkeltes situation³. Endvidere indtænkes social færdighedstræning også som en væsentlig del af behandlingen.

---

³ Fordele ved denne behandlingsform er, at der opbygges relationer med fokus på vedholdende kontakt og kontinuitet, hvor kvinderne føler commitment og danner positive netværk og erfaringsudveksler.

Herudover er det planen, at projektet enten i egen ramme eller med henvisning til andre aktører efter aftale kan tilbyde/henvise til:

- Vejledning, rådgivning og undersøgelse for sex/kønssygdomme, HIV/hepatitis og evt. udlevering af prævention
- Somatisk pleje og rådgivning/tandpleje
- Afklaringsforløb i forhold til uddannelses-/arbejds-/førtidspensionsmuligheder, bl.a. med udgangspunkt i tiltag med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen f.eks. BIF/SOF-strategien og exitpakken på prostitutionsområdet
- Juridisk rådgivning
- Familierådgivning, herunder fokus på samliv og børn
- Boligrådgivning
- Økonomisk rådgivning (gældsproblematik)
- Selvforsvar, eventuelt selvforsvarskurser (boksning)
- Afspændings-/massage-/meditationsforløb, styling og dans
- Motionsarrangementer og det at få tænkt motion ind i kvindernes dagligdag/liv med skelen til de erfaringer, der er gjort i Rådgivningscenter Københavns projekt Idræt – MoveOn
- Kostarrangementer for at få fokus på kostens betydning og de ernæringsmæssige problemer, mange af kvinderne har
- M.m.

Det forventes, at behandlingsdelen som minimum på månedlig basis er i kontakt med op mod 25 kvinder (inkl. kvinder i overnatning og botilbuddet).

2. Overnatning og botilbud

Det har fra satspuljeforligspartiernes side været et krav, at projektet i samme hus både rummer pladser til akut overnatning og pladser til længerevarende ophold. Antallet afhænger af den fysiske lokation, men forventes at være 8-12 pladser. I forhold til den fysiske lokation er der fokus på at etablere en fleksibel løsning, så det bliver muligt at et mindre antal pladser kan skifte funktion alt efter det aktuelle behov for enten akutte eller længerevarende pladser. Samtidig skal kvindernes behov for tryghed, kontinuitet og restitution kunne imødekommes.

Ved længerevarende bobehov arbejdes kontinuerligt og grundigt med individuelle problematikker. Dette kombineres med konstruktiv botræning, hvor kvinderne aktivt og forpligtende vil tage del i det praktiske så som indkøb, madlavning og rengøring med henblik på at gøre kvinderne selvkørende og træne dem i at tage del i og ansvar for eget liv.

3. Opfølgning og støttekontaktpersonordning

I satspuljeforliget for 2011 blev der afsat midler til etablering af en støttekontaktpersonordning. Støttekontaktpersonordningen indtænkes i flere faser i projektet, dels i forhold til opsøgende indsats f.eks. i samarbejde med Reden eller andre relevante aktører, dels som led i det opfølgende arbejde – dvs. efter en kvinde er flyttet fra botilbuddet. Det er kendt, at mange af kvinderne i målgruppen har solide ensomhedsproblematikker og et begrænset

netværk udenfor prostitutions-/misbrugsmiljøet. Derfor er det vigtigt fra starten af projektet at planlægge og at etablere opfølgingsforløb, udøve opsøgende og bostøttende indsats for de kvinder, der ophører i projektet. Fokus her vil være på den enkeltes behov, således at der i perioder er mulighed for at skrue op og ned for indsatsen.

Derudover skal projektet også fokusere på netværksdannelse i løbet af den periode, kvinderne er i projektet samt arrangere tidligere brugergruppemøder mv.

Samarbejdsaftaler/Visitation

Socialforvaltningen vil udarbejde procedurer for visitation og udarbejde samarbejdsaftaler med relevante parter/aktører.

Projektfølgegrupper mv.

Københavns Kommune planlægger at nedsætte en ”intern” projektfølgegruppe med relevante samarbejdsparter. Denne gruppe vil løbende følge projektet, give faglig sparring og tænke i udviklingsmuligheder. En særlig opgave bliver også at sikre det gode samarbejde mellem de forskellige aktører – også i forhold til sikring af en let overgang til projektet fra andre instanser.

Socialministeriet forventes også at nedsætte en følgegruppe med relevante repræsentanter formodentligt fra bl.a. Reden, Socialministeriet, Servicestyrelsen, Hanne Mariehjemmet, evt. Københavns Kommune ved Socialforvaltningen samt københavnske væresteder, der kan tænkes at have kontakt med kvinderne.

Metode

Idet en række af Københavns Kommunes egne tilbud og samarbejdspartnere allerede er i tæt eller sporadisk kontakt med kvinderne vil disse forventelig indgå som kontaktskabere og brobyggere i forhold til målgruppen for projektet.

Indikatorer for delmål og outputs

Det forventes, at der i samarbejde med Servicestyrelsen opstilles en forandringsteori.

Økonomi

Der er fra central side afsat i alt 10,0 mill. kr. årligt i perioden 2011-2014 til etablering og drift af det samlede projekt.

Heraf afsættes 4 mill. kr. til en central pulje under Socialministeriet vedr. kortlægning af efterværn samt i alt 1,50 mill. kr. af til evaluering af selve projektet.

3 % af den samlede bevilling afsættes endvidere til statslig administration i alt 1,20 mill. kr. Herudover har Socialforvaltningen aftalt med Socialministeriet, at der afsættes, hvad der svarer til, en 1-årig akademisk fuldtidsstilling til

planlægning og implementering af projektet.

Ligeledes er det aftalt med ministeriet, at udgifter til ombygning og montering af lokaler trækkes fra projektets driftsbudget. Projektets samlede økonomi fratrukket ovenstående udgifter er angivet nedenfor:

	2011-2014	Årligt
Behandlingstilbud til stofmisbrugende kvinder i prostitution		
I alt	20.000.000	5.000.000
Fratrukket udgifter til evaluering	-1.000.000	-250.000
Fratrukket udgifter til statslig administration	-600.000	-150.000
Reelle midler til projektet	18.400.000	4.600.000
Botilbud til stofmisbrugende kvinder i prostitution		
I alt	20.000.000	5.000.000
Fratrukket central pulje til kortlægning af efterværn	-4.000.000	-1.000.000
Fratrukket udgifter til evaluering	-500.000	-125.000
fratrukket udgifter til statslig administration	-600.000	-150.000
Reelle midler til projektet	14.900.000	3.725.000
Reelle statslige midler til det samlede projekt	33.300.000	8.325.000
Midler afsat til overhead i Socialforvaltningen	-650.000	-162.500
Reelle midler til projektet	32.650.000	8.162.500

Et årligt driftsbudget for projektet er angivet nedenfor:

Tekst	Budget	Bemærkninger
Løn projektmedarbejdere*	5.075.000	Inkl. nattevagt- og vikarfunktion.
Løn projektleder	550.000	
Supervision	125.000	
Husleje og forbrug	1.550.000	Inkl. rengøring mv.
Forplejning	200.000	
Aktiviteter	75.000	
IT udstyr og service	100.000	
Adm. kontorhold	75.000	
Øvrige udgifter	50.000	
Overhead CfM	200.000	
Overhead SOF	162.500	
Udgifter i alt	8.162.500	
Budgetramme	8.162.500	

* Der regnes med kr. 425.000 pr fuldtidsstilling

Der justeres/prioriteres i indholdet af projektet og medarbejdersammensætningen i projektet alt efter brugernes behov, projektets beliggenhed og den samlede økonomi.